

Tööstusmaksude vähendamine tasakaalustab keskkonnatasude ja –maksude tõusu

Aivar Sõerd (RiTo 12), rahandusminister, Eestimaa Rahvaliid

Kui tahame olla jätkusuutlikud, peame turuosalistele andma maksupoliitiliste meetmetega signaali, et tarbimise ja loodusvarade kasutamise ning keskkonna saastamise eest tuleb maksta õiglast tasu.

Kolme ministeeriumi ja mitme valitsusvälise organisatsiooni koostöös valminud dokumendi "Ökoloogilise maksureformi lähtealused" kiitis valitsuskabinet heaks 7. juuli nõupidamisel. Selle sammuga nõustus valitsus dokumendis sätestatud põhimõtetega, mida me peame järgima maksupoliitika kujundamisel. Järjest teravamalt esile kerkivad üleilmse ulatusega keskkonnaprobleemid sunnivad meid arvestama maksupoliitiliste meetmete mõju keskkonnale, s.t nii energiatoodete maksustamine ja transpordimaksud kui ka keskkonna saastamise ja loodusvarade kasutamise maksustamine tuleb kriitilise pilguga üle vaadata.

Juulis toimunud valitsuskabineti nõupidamisel otsustati, et rahandusministeerium korraldab koos keskkonnaministeeriumi ning majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumiga lähtealuste avaliku arutelu ning esitab valitsusele ettepanekud ökoloogilise maksureformi raames rakendatavate meetmete mõjude uuringute elluviimise, sealhulgas planeeritava uuringute maksumuse, tähtaegade ja finantseerimisallikate kohta. Ettepanekud uuringute vajaduse kohta esitatakse veel sel aastal ning keskkonnatasude seaduseelnõu vastuvõtmisel korraldatakse kolme ministeeriumi koostöös ökoloogilist maksureformi tutvustav üritus. Ökoloogilise maksureformi edasiarendamiseks kavandatakse vajaduse järgi dialoog erinevate huvirühmadega, kelle ettepanekud reformi elluviimise ja tuleviku kohta on meile väga tähtsad.

Oluline samm juba astunud

Eesti maksupoliitika lähiaastate üks põhisuundi on vähendada tööhõive kasvu toetamiseks tööstusmaksude ning maksustada selle asemel rohkem tarbimist ja loodusvarade kasutamist ning keskkonna saastamist. Rõhutan veel kord: ökoloogiline maksureform ei too kaasa maksukoormuse tõusu, sest valitsusliidus on kokku lepitud, et maksukoormus säilitatakse 2003. aasta tasemel. Tulumaksu vähendamine on juba käivitunud ning keskkonnatasude seaduseelnõu vastuvõtmise järel realiseerub ökoloogilise maksureformi teine pool, mis toob kaasa keskkonnatasude tõusu.

Prognoosi kohaselt laekub Eesti riigile keskkonnamaksudest ja –tasudest 2005. aastal kokku 3,8 miljardit krooni ehk 2,5% SKT-st. Euroopa Liidu keskmisega võrreldes on Eestis keskkonnaga seotud maksude ja tasude osakaal riigieelarves väiksem, sellest hoolimata, et meie energeetikasektor on väga keskkonnamahukas.

Tänapäeval ei ole pikaajaliselt edukas see poliitika, mida tehakse keskkonna arvel, vaid see, mis arvestab keskkonda. Põhimõtet saastaja maksab, mille kohaselt loodusvarade tarbimise ja jäätmete tekitamise eest maksab nende tarbija ja tekitaja, tuleb senisest palju rohkem arvestada. Ökoloogilise maksureformiga peab kaasnema nn keskkonnaaenukudest

subsiidiumidest ja soodustustest loobumine või vähemalt nende oluline vähendamine. Loomulikult ei toimu see üleöö, vaid etapi viisi, iga uue etapi kavandamisel eelmisel perioodil rakendatud meetmete tulemuslikkust arvestades.

Praegused tehnoloogiad ja riigi arengutase ei võimalda meil kohe üle minna taastuvate energiaallikate ja biokütuste kasutamisele, kuid taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri- ja soojusenergia tootmiseks ning biokütuste laialdasemaks kasutuselevõtmiseks tuleb luua soodsad tingimused. Üks oluline samm on juba astunud, nimelt on Eesti saanud Euroopa Komisjonilt loa vabastada mootorikütuse ja kütteinena kasutatavad biokütused aktsiisist. See on üks maksupoliitiline meede, mis aitab biokütuseid laiemalt kasutusele võtta ja fossiilsete kütuste kasutamise asemel taastuvate energiaallikate kasutamisele üle minna.